

СВОБОДА

LIVERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ IX.

Олифантъ, Па. Четвертъ 7-го Марца 1901.

Число 10.

Переглядъ тыждневый.

Тысячѣ людей зъ всѣхъ сторонъ Спол. Державъ були въ понедѣлокъ въ Вашингтонѣ, чтобы бачить инаугурацію президента McKinley-а, котра вѣдбула ся зъ незвычайною парадомъ.

Послѣдній засѣданя конгрессу були дуже горячковы. Ухвалы одна за другою сыпались безъ великой надумы. Мѣжь иншими видано президентови приво звестити цивильный урядъ на Филиппинахъ, ухвалено, що въ касѣ Спол. Державъ мае находити ся всегда въ резервѣ 150 миліонѣвъ долларѣвъ въ золотѣ, усталено вѣдносыны золота до сѣбѣла и т. п.

Сенаторъ Platt зробивъ додатокъ до войскового билу, въ котромъ списавъ жаданя Сполуч. Державъ до Кубы. Позаякъ тѣ жаданя досыть великы и не зомѣжати оправдати, тожъ трудно сподѣвати ся, чтобы Кубанцѣ на нихъ згодилися. Кубанцѣ хотять бути свободными, самостойными, а не слухати приказѣвъ хочъ бы и американского конгрессу. Водай такъ пишуть ихъ газеты и высказують ся вы значѣннѣйшій люде.

Хипскіи справы ступили оденъ крокъ напередъ. Цѣсаръ хипскій вже згодивъ ся покарати виновниковъ кромѣ генерала Тунга, що мае богато войска зъ собою и мѣгъ бы нарѣзати клопату. Вѣнъ мае бути лишь деградованый. Принцъ Туанъ и князь Ланъ мають бути выгнаны. Принцъ Чанъ и цѣ дномъ приказано вѣдобрати собѣ жите лишь пытане чи они послухають, а тремъ мають вѣдрубати головы. Кромѣ сего братъ цѣсаря Чунъ мае похѣхати до Нѣмеччины для высказаня жалю Хипъ по причинѣ убійства нѣмецкого барона von Ketteler. Графъ Вилдерзе вѣдложивъ свою выправу въ глубъ Хипъ на часѣ поѣздки, а американскій міністеръ Conger вѣдкликаны до краю; его мѣсеце занявъ W. W. Rockhill. Теперь на порядокъ дневный прійде справа заплаченя за шкоды понесенны союзниками подчасѣ забурень. На вѣнесене Сполуч. Державъ ухвалили союзники, що на будуче жадна держава не смѣ забирати землю хипску безъ призволу другихъ.

Дуже незавидный вѣдносыны напують теперь въ Итали. Миліоны убогого населеня не мають зъ чого жати, дробный рѣльники перегнужены надѣрными податками, ремѣсники упали въ нерѣвнѣйшій борѣбъ за капиталістами, а сотки тысячъ робѣтниківъ пухнуть зъ голоду. По цѣлымъ краю гоманять жалѣбный оклики: полекшѣ ро-

боты, хлѣба! — и всѣ прибирають ворожу поставу противъ ряду. Въ Поннілѣ, Альбано и Маріно прійшло навѣтъ до грѣзно: ворохобѣ. На вѣчну ганьбу однакъ ридъ ве стараѣ ся усунути нужду дорогою реформѣ, лишь тримаючи ся капиталистичныхъ засадъ: „голодныхъ годуй оловомъ“, выслаѣе до тыхъ мѣсцевостей войско и страшно караѣе незадоволенныхъ.

Цѣлый минувшій тыждень розписували ся англійскіи газеты, що всѣмъ Бурамъ вже кануть въ полудневѣ Африцѣ. „Генералъ Бота поддавъ ся, войско ген. Деветъ розбито, вся живность и муніція суть рѣмъ вѣдобранны!“ Таке можна було вычитати каждого дня; тымчасомъ показуѣе ся, що вся та писанина була простою газетарскою выдумкою. Правда, що ген. Бота похѣхъ идеякъ страты, але за те половина кѣппицѣ ген. Фрепча, котрый хотѣвъ его оточити, замѣнила ся въ пѣхоту, бо всѣ ихъ конѣ позыхали вѣдъ змученя и спеки. Такъ само, а може ще й горѣне выйшли она зъ ген. Деветъ. Вѣнъ побивъ двѣ англійскіи передніи чаты дня 1. с. м., взявъ 80 вояковъ до неволѣ, и въ порядку подавъ ся назадъ за рѣчку Аренджъ. Маѣ вѣнъ замѣръ злучити ся тамъ зъ командантомъ Герцога, котрый провадитъ для него кѣлька канѣвъ и свѣжій конѣ. Мали вѣдѣлы Бурѣвъ звихають ся по всѣхъ англійскихъ посѣлостяхъ, напѣсачи имъ не малыхъ стратъ, а ген. Деветъ вѣдложивъ вѣдъ своѣи арміи и выславъ въ глубину краю для ихъ подкрѣпленя.

Дня 2. с. м. телеграфуѣе лордъ Китенеръ, що взявъ 200 Бурѣвъ до неволѣ, але якихъ и гдѣ, того не каже. Може бути, що то суть лишь жѣвкы и дѣти, бо вѣнъ и такъ потрафитъ...

На 10 го цѣвтня с. р. мають бути скликаны краевы соймы во всѣхъ коронныхъ краяхъ Австрій. Чекаѣе ахъ тодѣ не мала робота, бо много справъ, котры зъ причинъ обструкции не буде могла залагодити рада державна, прійдуть подѣ обрады соймѣвъ. А рада державна майже цѣлкомъ неспособна нынѣ до жадныхъ обрѣдѣвъ. Президентъ графъ Веттеръ мусѣвъ дня 28. м. м. перервати засѣданя, бо нѣмцкій посолъ зъ шарты Шенерера такъ розпочали бійку, якои ще не бачивъ австрійскій парламентъ. Ходило имъ головно о се, чтобы перешкодити чешскому послови Фреслеви въ мѣвъ, котру зачавъ по чешки.

Старый галицкій соймъ вѣдбуе теперь свои остатны засѣданя, по чомъ буде розпущеный, чтобы зрѣбити другимъ, може хоть сей разъ зъ волѣ народу выбра-

нымъ посламъ. Новы выборы мыють вѣдбути ся зъ кѣнцемъ версна, або на початку жовтня.

Въ Росіи зъ цѣлою силою вѣдроджуѣе пыхотня жадни волѣ, та на жалѣ однакъ лишь въ сердцахъ студѣнтовъ и робѣтниковъ. Вѣлька частина простого народу спитъ якъ и перше, бо стережуть п колашуть ен безъ перестанку урядъ и войско багнеты и нагайки, поны и темнота.

Нема прѣте надѣвъ, чтобы ей змаганя принесли якы поважнѣйшы наслѣдки. Они розѣбѣють ся о ту саму скамѣ, о котру розбили ся свого часу змаганя Декабристовъ, зиповнятъ темницѣ, каторги и Сибирь доки ажъ не просвѣтитъ ся и не прозритъ весь загалъ.

Розѣйшла ся чутка, що дня 1. с. м. зѣставъ зѣбитый міністеръ просвѣты Боголеповъ, котрый странно переслѣдувавъ студѣнтовъ за ихъ пѣдѣ.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

7 ч.	Мучениковъ свѣт.
8 п.	Полкѣрпа
9 с.	Зѣбѣр. Г. Иоанна
10 н.	2. Поста. Тарасіи
11 п.	Порфирія
12 в.	Проконіи
13 с.	Василии исп.

— Куме! а не знаѣе коли буде Благовѣщене сего року?

— Купѣтъ собѣ за 50 центѣвъ Календаръ для американскихъ Русинѣвъ въ редакциі „Свободы“ то будѣте знати.

Такого Календара ще американскій Русины не мали. „SVOBODA“, 112 Jones Str. OLYPHANT, Pa.

— Кровава бійка вѣдбувала ся недавно въ Копицяхъ, на Угорщинѣ мѣжь полицією а вояками зъ 66-го п. п. Вояки згаданою полку зѣбавляли ся въ одній кавяри и розпочали бійку зъ гузарами. На крикъ, що поствѣтъ зъ той причины, зѣявила ся полиція и хотѣла виновниковъ арештовувати. Гузары, котрыхъ було не богато, повтѣкали, а пѣхотный вытягнули багнеты и зѣявили, що не дадутъ ся арештовувати. Тодѣ полиціяны почали стрѣляти, въ наслѣдокъ чого 6 инфантеристѣвъ упали ранены, декотры навѣтъ смертельно. Та не конецъ на томъ, бо коля на другій день войсковы и цивильны власти розпочали слѣдство въ той справѣ, то инфантеристъ, А. Мичанекъ, котрый давъ починъ до бійки, и равны кѣлькихъ полиціянтѣвъ, повѣсивъ ся зѣ страху передъ карою.

— Майны належачы до Union Coal Co. въ Shamokin, Pa., въ котрыхъ вже вѣдъ довного часу не робили, зѣставъ незабавки отворены, въ наслѣдокъ чого до 800 робѣтниковъ достають роботу.

— Зливный дощ и бурѣ вѣстили полудневу Росію страшны морозы и метѣль. Недавно кѣлька сотъ людей, котры пошлѣ до театру въ Одессѣ, були змущены заночувати въ театральномъ будынкѣ, бо не могли похѣхатъ да двѣрѣ зъ причины зимна. Окрѣмъ того коло самоп Одессы замерзло дня 1. с. м. 37 людей, а коля Роздѣльной знайшли замѣтенныхъ снѣгомъ 26 трупокъ.

— Ся зима не даруѣе нѣкому, бо навѣтъ въ теплыхъ краяхъ морозитъ людей. Въ полудневѣй Италиі, Франциі и въ Иппаніи зѣмерзло кѣлькадесятъ особѣ, а въ Мексикѣ падавъ снѣгъ чѣрезъ 3 години. Тамонныи мешканцѣ придивляли ся дуже цѣкаво и здивовано на се зѣявнѣе, бо вже вѣдѣ 18 лѣтъ не бачивъ тамъ нѣхто снѣгу.

— Широко зѣвѣстного писателя и ученого д-ра Ив. Франка пѣменувала C'еска Narodnospisna Spolecnost своимъ членомъ-кореспондентомъ.

— Незвѣстныи злочинцѣ обѣкрали слов. р. кат. костѣлъ въ New Haven, Pa. Школа вынесѣтъ до 200 долларѣвъ.

Photo, copyright, by Almie Dupont, New York. MISS LEONORA JACKSON. Се найславнѣйша американска виолонистка, ученица наибольшого теперѣшного скрипка Иоакима.

— П. Ив. Фарнякъ пише намъ: У насъ на Trauger ставъ ся оденъ випадокъ. Дня 25. лютого потовкло въ майнахъ нашего брата Порфирія Подолька; зѣявила ся на него дуже великій камѣнь, але такъ цѣлѣново, що ся оперѣ о „рыпу“ и не дуже его потовкло. То було чѣсте въ нещастію; тепѣрь П. Подольскъ находитъ ся въ критичномъ положѣнѣ.

— Забивъ трѣтій дня 1. с. м. Петровича мѣжь Олифантомъ а Пеквиломъ. Покѣйный мешкавъ въ Джесепѣ, любивъ напивати ся и въ нетверезѣмъ ставъ знайшовъ собѣ смерть.

— Памятникъ для королевы Викторіи хотять выставити мешканцѣ Виннипегу, сеголѣчного мѣста Манітобы. Памятникъ буде стоиати 30 тысячъ долларѣвъ, а призначено подѣ него найкрасну частину мѣста.

— Газета „Руславъ“ доносить, що станиславѣвскимъ епископомъ мае бути именованый станиславѣвскій архидіаконъ І. Литвиновичъ.

— По разѣ другій навѣстили полудневу Росію страшны морозы и метѣль. Недавно кѣлька сотъ людей, котры пошлѣ до театру въ Одессѣ, були змущены заночувати въ театральномъ будынкѣ, бо не могли похѣхатъ да двѣрѣ зъ причины зимна. Окрѣмъ того коло самоп Одессы замерзло дня 1. с. м. 37 людей, а коля Роздѣльной знайшли замѣтенныхъ снѣгомъ 26 трупокъ.

— Будынокъ карного зѣведеня въ Lincoln, Ne г. згорѣвъ дня 1. с. м. Школа вынесѣтъ 300 тысячъ долларѣвъ, але 300 арѣнтантовъ, котры тамъ знаходились всиѣли такъ цѣлѣново выратувати, що не втѣкъ аніѣ дѣтѣ.

— На Ontario depot въ Олифантъ, Па. подѣгъ трѣтій руку хлопцевъ. Зѣсе ся вѣнъ Рутковскій, хотѣвъ скочити и провести ся коли трѣтій бувъ въ руху — вышъ однакъ подѣ колѣеса и... провѣзъ ся.

— Цѣлу родину Бойчукѣвъ вымордовували невыслѣдженый злочинцѣ въ Старыхъ Кутахъ (Галичина). Жанѣрмерія слѣдитъ надармо, бо до сего часу не вѣдѣна вѣдѣно убійцѣвъ.

— Зъ причины посухи яка вже вѣдѣ 13 мѣсѣцѣвъ напуѣе въ бразилійскихъ провинціяхъ Сѣага и Bahia наставъ небывалый голодъ мѣжь убогими тамоннымъ населѣнемъ. Комісаръ, котрого правитѣльство высладо для розслѣдженя правдивого стану рѣчей, рапортуѣе, що въ многихъ околицияхъ жиють убогыи поселенцѣ лишь корою зъ деревъ, корѣнцями або тымъ що выполюють. Въ одномъ домѣ заставъ навѣтъ женцину, котра варила два вужѣ и одну ящѣрку, чтобы нагодувати голоднѣ дѣти.

— Небувалымъ, самолюбѣмъ показавъ ся миліонѣръ Тагури; вѣнъ не жалувѣвъ собѣ, уживѣвъ свѣта, але вкѣнци переживъ ся и дни 25. м. м. застрѣльивъ ся недалеко Риму. Не гадѣйте однакъ, що спон грѣшѣ, котрыхъ мѣвъ два миліоны, лишивъ кому иншому — нѣ! Вѣнъ ихъ вымѣнявъ на папѣровыи и передъ самою смертію спаливъ.

— Въ Gimle, Man. въ Канадѣ Русины достали вѣдѣ правительства 45 ейкрѣвъ землѣ на церковъ и цѣвнѣтаѣ. Церковъ вже давно зачали будувати, тожъ правдоподобно тепѣрь она вже готова.

— Робота на Manown, Pa. и околици иде планно, лѣво что повъ часу выробимо. Але прѣтоѣе на пиво и виску все ся намъ звыштитъ, толькѣо планно, бо мясницѣ зѣйшли, а не мали мы аніѣ одного вѣсѣля. Дѣвѣчатъ тутъ нема, а якъ яка зѣявнѣе ся зъ Нью Йорку, то и такъ парубки не дуже до женякъ лѣтають.

— Весарабеску и Херсонскую губернію (въ Росіи) навѣстѣвъ голодъ сего року. Не менѣе прикре положѣне хлѣборѣбѣвъ въ другихъ губерніяхъ полуднево зѣходноп Росіи, а на пѣвнѣчнѣи надѣ вѣхѣдною Волгою вже вѣдѣ двѣхъ мѣсѣцѣвъ жиють люде травѣю и корѣнемъ та мрутъ вѣдѣ голоду и слабѣстей.

— Рекруты, котрыхъ зѣвербували въ Нью Йорку для регулярной арміи и транспортували до Сѣн Домінію, попили ся въ дорожѣ и дни 1. с. м. выпѣвли послухъ супровѣждающимъ ихъ офицѣрамъ. На стѣціи Ellis поднесли явный бунтъ, по высѣдали и не хотѣли аніѣ дальѣе ѣхати, аніѣ вертати ся. Тодѣ майѣръ затѣлеграфуѣвъ до Сѣн Домінію, зѣвѣдки заразъ прислали вѣдѣль регулярного войска, котре полапало рекрутѣвъ, прикувало каждого до сидѣния въ вагонѣ и подѣ сторожію вѣдставило на мѣсѣе призначѣня. Тамъ имъ вже покажутъ, что значѣтъ войскова карнѣсть.

— Мѣстечко Congru, Pa. навѣстѣла минувшого мѣсѣця велика бурѣа, а насыпы снѣговыи сягали вѣдѣ 6 до 20 стѣпъ высоты.

— Мѣстовый судѣя въ Торека, McCabe орѣкъ, что п. Nation, котра розбила салунъ сенаторскій въ томъ мѣсѣтѣ не е винною, бо не робила сего зѣ злобы противъ властителя. Помимо сего орѣченя п. Nation буде судѣна ще за кѣлька другихъ такыхъ „подвиговъ“, а якъ засудѣе выпадѣ — покаже будучность.

— Алюминумъ е днесъ зъ вынѣжкомъ зѣлѣна, зѣнку и олова, найтанчимъ металѣмъ. 20 рокѣвъ тому назадъ продавали тѣну по \$30,000, тепѣрь по \$700. Причиною сѣе звѣженя цѣны е чѣмъ разѣ больше друживане его и взрѣстъ продукциі.

— Оденъ читатѣль „Свободы“ пише намъ, что дня 16. фебруара мали Русины и Словяки бѣль въ Lethbridge, Alta, въ Канадѣ. Бѣль трѣваѣтъ два дни и двѣ ночи, а грали на нѣмъ, пошпвали и танцѣвали такъ, що ажъ Индіанѣ сходили ся на нихъ давѣти та что еще до тепѣрь ихъ „кѣпѣта“ болятъ.

— Сего року Нѣмцѣ мали наилѣтѣйшу зиму за послѣднихъ 25 рокѣвъ.

— Найвышѣе дерево на свѣтѣ росѣе въ Австраліи. Высота его доходитъ не разѣ 400 стѣпъ.

— Доносятъ намъ, что перше число мѣсѣчанька „Freedom“ появѣтъ ся при кѣнци сего мѣсѣця. Будѣ коштувати \$1.00 на рѣкъ. Адресъ касієра: Rev. A. Bonebevsy, 10 May Str., Ansonia, Conn.

— Ше въ 1892. р. цѣзѣвъ дѣсь дѣбрецѣнскій урядникъ банковый Дѣзидѣр Фридъ приналежный до Шилѣльмѣдѣ, липавши жѣвкѣу и четверѣ дробныхъ дѣточѣкъ. Всѣ заходы жѣвкѣу, чтобы его вѣдшукати, показѣли ся безуспѣшными. Отѣже минувшого мѣсѣця бувъ въ Дѣбрецѣнѣ властитель госпѣдѣ изъ Шилѣльмѣдѣ, Францъ Надѣ и розповѣвъ тамъ своему товарищевѣ до котрого бувъ заѣхавъ, что вѣнъ знаѣе гдѣ подѣвѣся Фридъ, а той зновѣ давъ знати до судѣу, котрый розпочавъ слѣдѣство. Симп дѣнями до несла жанѣрмерія, что арештувала убійника, а нимъ е вѣйтѣ изъ Шилѣльмѣдѣ, Матѣй Кѣвачѣ. Вѣйтѣ вже признаѣвъ ся до убійства и сказаѣвъ, что зѣрабуѣвъ у убитого 3,000 зр.; чтобы ще успокоити свою совѣсть, казѣвъ убійникѣ вѣдновити церковъ въ сѣлѣ коштомъ 500 зр. пѣ зѣработанныхъ грошей, зѣнѣ что его оѣсѣля громада выбѣрѣли вѣйтѣмъ.

— Въ Португаліи на 100 людей 67 не знаѣе аніѣ чѣтати аніѣ писати.

Пѣстѣе вже ся зачѣвъ. Хѣто хоче купити пѣсно-слоѣцѣ (зѣборѣе набожныхъ пѣсѣнѣ), нехай прійше 50 центѣвъ до редакциі „Свободы“.

Пропуклина

е авичайна слабѣсть у людей. Повѣстѣе она часто зъ тяжкой працѣи або надѣрнѣго намаганя, а часто прійде и вѣдѣ горѣчѣи або другою сла ости, котра ослабитъ спѣдну болѣну, чѣрезъ что кишкы выстуѣпають на верѣхъ.

То не ганьба

мѣти пропуклину, але невыгода а часто и небезпѣечность. До педавна уважали, что безъ операциі не даѣтъ ся се вылѣчити, але завѣды наущѣ

Вылѣчене

е тепѣрь ЗѣВѣСѣМЪ ПѣВНѣ. Въ педаѣѣе стрѣхъ выпадѣхъ на сто не верне ся то нѣводи. Безъ ножа, безъ операциі, неважѣа, або перешкоды въ робѣтѣ, а обѣзѣки нѣхѣди насъ не пококѣти не будѣтъ. Вѣстѣрѣитѣ, ели прійдетѣ до моего офісу разѣ каждого тыждня за 4 до 6 пѣдѣль.

Сѣбѣдѣства зъ подѣкою вѣдѣ людеи вѣдѣченыхъ мною знаѣдете въ офісѣ. Лѣчу всѣхъ почанни вѣдѣ дѣтѣ до старѣтъ, обѣдо пола.

Дѣви что сѣй чѣловѣкъ каже:

Слова вѣдѣчного пацієнта: Незавѣаъ бы \$1000.00 за свое вылѣчѣе. Дорогій Докторъ: Я е бѣдный чѣловѣкъ, однакъ не вѣзѣвъ бы \$1000.00 за те, чтобы знаѣти ся назадъ въ положѣню, въ якои я бувъ заки. Вы мене вылѣчили. Я мѣвъ подѣвѣйну пропуклину, чѣрезъ что майже не мѣгъ спѣвѣвати моихъ шѣденныхъ обѣзѣаѣкѣвъ. Тепѣрь вже кѣлька мѣсѣцѣвъ минуло вѣдѣ коли я вѣдѣкнувъ можѣ обѣзѣаки и чѣзѣ ся ненѣче поѣвѣмъ чѣловѣкомъ. Я всегда буду уживѣати моего вылѣчу для Васѣ. P. F. Coggins, 538 Beech Str., Scranton, Pa.

Dr. Alex O'Malley

специѣлиѣтъ пропуклины, слабѣстей жѣлуѣди и кишѣкѣ. Канцѣлѣрия въ Wilkes-Barre и Scranton, Pa. 160 S. Washington St. напѣрѣтивъ монастыря св. Маріи WILKES-BARRE, Pa. 134 Young Ave. SCRANTON, Pa. напѣрѣтивъ гѣтелию Jermyn. Каждѣоу Пѣнедѣлку а Вѣсторѣку вѣдѣ 1-ѣи до 8-ѣи годинѣи вечерѣ. Дѣсѣ писемѣнуи зарѣку, что вылѣчатъ кождѣй выпадѣкъ, котрый прійде до лѣченя.

СПРАВЫ Р. Н. СОЮЗА.

Хотят приступить до «Союза» най посылают вступные и членские до кассиера:

Al-x Shlanta, Postmaster.
MAYFIELD, PA., Lack. Co.
И уведомляют секретаря под адресом:
D. D. Puzer,
P.O. Box 355,
OLYRHANT, PA., Lack. Co.
Хто бы був покровиджений вѣд котрого з урядників «Союза», нехай пише до председателя:
REV. A. BONCHEVSKY, 10 May str.
Ansonia, Conn.

В мѣсяц февруару 6. року приступили до «Р. Н. Союза» слѣдуючы новы члены:

Гойнак Катар.	2102
Завишак Теодоръ	2103
Крѣзь Асафъ	2103
Northampton, Pa.	
Клявдъ Осифъ	2110
Шлабашъ Иванъ	2110
Биза Осифъ	2111
Тропишакъ Никола	2111
Ярошакъ Илья	2112
West Pawlet, Vt.	
Злинка Иванъ	887
Jessup, Pa.	
Вартко Стефанъ	
Old Forge, Pa.	
Данило Андрей	2112
Камбаскый Петро	2113
Бодняк Стефанъ	2113
Lansford, Pa.	
Спакъ Михаилъ	2114
Гоцко Георгій	2114
Чабара Михаилъ	2115
St. Louis, Mo.	
Макухъ Андрей	690
Ludburn, N. Y.	
Цифрикъ Милоша	2115
Olyphant, Pa.	
Матривинъ Юрко	31
Scottdale, Pa.	
Кучвара Теодоръ	2116
Куляничъ Петро	2116
Чуликъ Петро	1919
Бедаракъ Иванъ	2117
Фешъ Иванъ	2117

(Дальше буде).
Д. Парчъ, секретарь

Квитъ.

Я, Иванъ Демчакъ, одержавъ зъ касы «Союза» \$108.00 яко поспѣтну заповѣдь по мѣсяцъ сыпѣвъ Ив. Демчаку, за що дуже красно дякую урядови «Союза» и всѣмъ братьямъ «Союза».

Иванъ Демчакъ.
Shamokin, Pa. 26. feb. 1901.

БРАТСТВО Св. АА. ПЕТРА и ПАВЛА въ ANSONIA, CONN.
А. Горбалъ, председа.; Ф. Студентъ, заст. председа.; Д. Ванько, секретарь. Box 1214, Ansonia, Conn.; Г. Горбалъ, заст. секр.; А. Подгоренскій, кассиръ; К. Горбалъ заст. касс.; Д. Шкурать кассиръ; Т. Циркоть оп. хористъ въ Ansonia, Яцко Дутынячъ оп. хористъ въ Newby, Д. Сидоракъ церковникъ.

УРЯДНИКИ БРАТСТВА Св. ЮАНА ХРЕСТИТЕЛЯ въ TRAUGER, PA.
Ив. Фаронякъ, председа.; Ал. Семанчикъ, председа.; Т. Грива, секретарь; М. Берекетъ, кассиръ; контролеры Д. Гришко и М. Ющакъ; церковникъ Пор. Подлак. Митини вѣдують ся кожду другу пѣсню по першѣмъ въ галл церковни.

Братство св. Петра и Павла въ Trauger, Pa.
Иванъ Чирѣнка, председа.; Мадѣй Бидракъ, председа.; Иванъ Гарий, секретарь. Box 7, Trauger, Pa.; Аладаръ Руженскій, записникъ; П. тро Бленевскій кассиръ.

Бр. св. О. Никола въ Troy, N. Y.
Председатель Пав. Рончовскій, заступ. пред. Анд. Кешинъ; секретарь С. Фришъ, заст. секр. Ми. Бискупъ, кассиръ Петро Рончовскій, заст. касс. Пет. Бабикъ, контролеры Фил. Гара, Ст. Рончовскій, Ив. Силишъ. Секретари «Союза» Петро Рончовскій.

Урядъ братства Трехъ Святителей въ Whitney, Pa.
Ив. Силишъ председа.; Ив. Болонякъ заступникъ; Сив. Горонякъ кассиръ; П. Зидо секретарь. Анд. Шпротъ писаръ. Ос. Дидракъ опѣкутъ хористъ. Вас. Крѣзь церковникъ. Митини вѣдують ся кожду першою недѣлю по 15-мѣ. Заждеже 1-го февруара 1900.

Урядъ братства св. Арх. Михаила въ Yonkers, N. Y. изъ року 1901:
Д. Сиротакъ, председа.; Ги. Целецкый заступникъ; Варт. Дурнякъ, секретарь; Титъ Дубецъ, заступникъ; Анд. Драгалъ, кассиръ; Ив. Микулакъ, кассиръ; опѣкуны хрижа: Аф. Дубанскій и Иванъ Силишъ. Митини вѣдують ся въ першій четверть по першѣмъ каждого мѣсяца.

НОВИНКИ.

Пригадуємо и просимо, вѣс братства, котри приступили до тов. Р. Н. Домъ Емиграційный въ Америцѣ, щоби въ мѣсяцъ мартѣ б. р. зобрали членскій рѣчний вкладъ по 50 центъ и вѣдослали грошѣ до кассиера: Mr. Lazar Syrotiak, 42 Washington Str., Yonkers, N. Y., а выказъ до секретаря Mr. K. Kircow, 140 Essex Str., Jersey City, N. J. Кассиръ зложивъ бондъ на \$1000.00 и самъ понѣсъ кошта зѣ своєю власною кишени, за що належить ся ему подяка.

И. Подгоренскій, председа., К. Кирчовъ, секретарь.

Книжечки коллекторскій въ доброй оцѣнѣ для записуваня коллекты и другихъ датковъ на церковь — можна у насъ достати по цѣнѣ 5 центовъ за штуку.

Нынѣ 6000 дѣвчатъ занятыхъ въ шовковыхъ фабрикахъ межъ Питтсбурга и Форестъ Сити, роблять демонстрацію въ Scranton, Pa., позивають компаністы не хотять поднести имъ платнѣ и страйкъ далѣше треваетъ.

Минувшого року напали були 4 Черногорцы недалеко Greensburg, Pa. на двоихъ людей Hosler-a и его товарища, що везли грошѣ для выплаты робѣтничковъ. Въ нападѣ томъ Hosler зѣставъ убитый на смерть, а такожъ два Черногорцы. Другі два Василь Лекичъ и Креста Марковичъ зѣстали при житю и засуджено ихъ на смерть черезъ повѣшене. Креста Марковичъ, якъ кажуть, зѣвсѣмъ неввинный. Вѣнь бувъ на той часъ безъ работы, а подѣбавши 3 крѣяновъ пытавъ ихъ чи не знаютъ о якій работѣ. Они взяли его зѣ собою, не кажучи ані слѣва про свои намѣры. До перна коли посѣдали въ лѣсѣ и стали нараджуваня въ який способъ доконати своѣо брудного дѣла, дознавъ ся Марковичъ, що они задумали робити. Перестрашанный, хотѣвъ утѣкати, але товарищи загрозили ему смертю и вѣнь радъ не радъ мусѣвъ остати на мѣсяцъ. Ча-су для придуманя спосѣбу утѣчи не було, бо въ той хвилѣ надрѣхавъ пеймейстеръ и слѣдувавъ нападъ, що такъ сумно скончивъ ся. При-телѣ засудженыхъ хотять апелювати до вышного суда.

Зѣ Sift in, Man. въ Канадѣ ише намъ п. Стандриксъ, що тамонній Русины достали даромъ мѣсце подѣ церковь вѣдъ правительства и зачали будову недалеко вѣдъ желѣзничной стаци. До комитету церковного выбранъ: А. Стефанчукъ, С. Долгунъ, П. Григорчукъ, П. Грушовый, В. Стандриксъ кассиръ и С. Качковскій секретарь. 17-го февруаря бувъ въ Сифтонѣ о. Куляничъ и давъ 11 шлюбовъ, вѣдъ котрыхъ зъвъ по \$5.00, а одного, що мавъ лишъ \$3.00, выгнавъ зѣ церкви и не хотѣвъ дати шлюбу, поки люде не зложились на тыхъ \$2.00, що ему бракували.

Два наибольшій мѣста галицкій чедяты: Львовъ 151 тысячъ 875, а Краковъ 84 тысячъ 862 мешканцѣвъ. За послѣднихъ 10 лѣтъ прибуло въ обѣхъ мѣстахъ разомъ до 40 тысячъ населения.

Дѣвчина або жена, що знае добре варити, правсувати и знае хотѣ троха англійску мову, може достати добре мѣсце, если зго-лосить ся до редакціи «Свободы».

Не вѣдѣте говорити по англійски? Чому-жъ не купишь собѣ за 50 центовъ проводникъ руско-англійскій въ редакціи «Свободы»?

Саратовскій судъ (въ Росіи) разберавъ недавно цѣкаву справу. Купецъ Не-вольновъ заскарживъ прав-вославного попа Постнова, котрый, вѣдуи зѣ нимъ же-лѣзницею, подѣловъ его и вкравъ зѣ кишени 3600 ру-блѣвъ. Коли купецъ зѣоби-чавъ шкуру, давъ знати по-ліціи, але та вѣякъ не мо-гла вѣдѣвати бѣтовшки. До-перва на другій день знай-шли его въ одномъ готели, якъ пивъ и забавлявъ ся въ товариствѣ гарныхъ же-нщинъ, а грошѣ мавъ схова-ны за образомъ, подѣ ко-трымъ сидѣвъ. Мимо тыхъ незбитыхъ доводѣвъ злодѣй-ства, судъ увѣловивъ обжа-лованого, бо... бѣтовшка не признавъ ся до вины.

До одной реставраціи на Биврахъ въ Нью Йорку вѣдѣновъ чоловѣкъ и казавъ собѣ дати снѣдане скла-дуюче ся зѣ чаю и кусника хлѣба. Попѣвши собѣ, ставъ выноситься, бо не мавъ 6 центовъ, щоби заплатити за снѣдане, але кельнеры не пустили его такъ легко. Они кинулись на него зѣ кула-ками и нещасного — убили.

Хто хоче знати якъ повѣстать свѣтъ, той певно купишь собѣ налп Календаръ. Тамъ все доклад-но описано.

Панько Русинъ коллекте на бѣдну руску церковь въ Частогорѣ, пов. сяноцкого, въ Галичѣ. Масъ подтвержене вѣдъ комитету церковного и др. властей.

Еще только кілька Календарѣвъ маємо на продажъ. Хто прише \$2.00 — пошлемо — ему 5 Календарѣвъ.

Списъ жертвъ, зложеныхъ на «Р. Н. Домъ Емиграційный въ Америцѣ», передъ го-ловною конвенцією за 1900 р. (Копецъ.)

Сестр. бр. св. Ольги въ Бруклинѣ, Н. Я. зложило а то:
Доблина Буланьскъ \$2.00, а по 50 центъ зложили слѣдуючы сестры: У. Тутко, Н. Михайликъ, А. Штегелъ, К. Воловичъ, Т. Майничъ, У. Стафинякъ, М. Михайликъ, У. Квока, М. Федко, М. Ванъ, М. Барыновъ, О. Гошицъ, Б. Гойсакъ, А. Шенба, М. Гайто, М. Забавска, Б. Дамба, А. Пили-вак, М. Янба, М. Штванъ, О. Андришъ, М. Романикъ, П. Квока, У. Петринишъ, В. Ла-зорко, М. Пелехачъ, С. Обухъ.

Бр. св. Петра и Павла въ Джерзи Сити, Н. Дж. зложило по 50 ц. а то:
В. Кришникъ, П. Стушинскій, С. Ва-ринъ, Т. Ковальскій, Д. Голодъ, К. Ки-рчовъ, Т. Ткачъ, О. Паргузъ, Гр. Пар-гузъ, Т. Целецкый, М. Люзъ, А. Каме-нскій, И. Ходала, М. Ющакъ, А. Доша, Т. Падла, М. Хованецъ, Т. Кришникъ, О. Кришникъ, Н. Михайликъ, Р. Ромцо, С. Перѣгъ, П. Ярма, У. Хованскій, Ф. Люзъ, П. Чухта, Д. Котикъ, И. Каранъ, К. А-дамцо, Д. Бувель, А. Зволшскій, В. Яхничъ, С. Корпъ; о Н. Подгоренскій \$1.00.

Зѣ «Р. Н. С.» зложили по 50 центъ. Гр. Старицкый и Д. Кузникъ.

Бр. св. Арх. Мих. въ Йонкерсѣ, Н. Я. зложило по 50 ц. а то:
А. Драгалъ, О. Вариха, С. Паръ, С. Ра-до, С. Сосенко, Д. Сиротакъ, С. Сивакъ, Ф. Пеньковичъ, М. Войтовичъ, А. Яхвѣтъ, И. Сабатъ, В. Дашоенъ, А. Шавенякъ, Гр. Вислоцкый, П. Болчакъ, Б. Сивакъ, И. Павелчакъ.

Иванъ Сабатъ зобравъ въ Йонкерсѣ не-жъ Американци при помощи бѣлоку \$4.00 а то: George Rigby \$1.00, John Southcock \$1.00, Charles Asa \$1.00, Joseph Wille \$1.00.

О. А. Болчевскій зобравъ при помощи бѣлоку въ Ansonia Conn. \$6.25.

А. Галабурда зобравъ межъ Русинами въ Мнт. Кармелъ, Па. \$4.45, зѣ того голо-внѣйшій жертвы зложили: П. Дулякъ и Я. Брода по \$1.00, а прочіи помельшій жертвы.

А. Камешичъ зобравъ въ Нью Йорку черезъ бѣлоку \$1.50.
Анд. Пижъ зѣ Олифантъ, Па. зложивъ 50 центъ.
Тов. им. Па. Наумовича въ Нью Йорку зложило \$3.00.

СМЕРТЬ.

—К. Дяненко.—

Павлусъ не подѣвѣвъ ся вже нѣколи зѣ своего ложочки. Лежачи, прислухувавъ ся супокійно улично-му гаморуви, а хочъ не дѣвавъ про хѣдъ часу, то за те слѣдивъ зѣ нимъ якъ взагалѣ слѣдивъ за всѣмъ своимъ разумными очима.

Коли сонинне свѣтло вховануло ся до его ком-наты крозь шелестячій занавѣсъ вѣконъ и затремѣтѣло золотомъ водомъ на супротивной стѣнѣ, вѣнь знавъ, що вже вечерѣе а небо тогдѣ черпоне та на причудѣ гарне. Якъ свѣтло почало гинути, посуваючысь звѣль-на горѣ стѣною, вѣнь слѣдивъ за нимъ уважно геть-геть ажъ у глубоку темряву. Опѣсля роздумувъ надѣ-тымъ, якъ порозставлюваній лампы здѣвъ улипѣ та якъ тымъ въ горѣ блищали тихі зѣрки. Его уява не втерпѣла, щоби не перейти ажъ до рѣки, про котру знавъ, що переплыває середидомъ мѣста, а тогдѣ по-гадавъ собѣ, яка она брудна, яка мусѣтъ бути глубока, вѣдѣваючи въ своимъ зеркалѣ таку безлѣчъ зѣрокъ, а що болѣше, якъ безъ упину котать свои филѣ, щоби вѣконци сполучитись зѣ водами моря.

Коли вже цѣлковато стемнѣло, а улицею пере-ходило чимъ-разъ менше людей, вѣнь числивъ вѣдго-монъ ихъ кроковъ, доки не пропали въ глухомъ вѣд-дѣленю; опѣсля водѣвъ очима по перстеняхъ, що тво-рились вѣкругъ палаючюи свѣчки и въ той спосѣбъ до-жидавъ терпѣливо дня. Одно, що не давало ему спо-кою се: глубина рѣки и быстрѣсть ея филѣ. Неразъ мавъ вѣнь страшенну охоту задержати ея, загатити своимъ дитинячимъ руками або засыпати цѣлковито пѣскомъ, а коли побачивъ, що вода плыве собѣ, якъ и перше, вѣнь плакавъ. Та тогдѣ одно ласкаве слово Фльоры приводило его до рѣвновѣги — вѣнь клонивъ свою втомлену головку на ея груди, а розказуючи їй про свою мрію, смѣявъ ся.

Коли зѣновъ почало на день благословитись, то-гдѣ слѣдивъ за совѣмъ, а якъ его оживляюще свѣтло почало кидати блисками до его комнаты, вѣнь подѣ той часъ вѣдмальноувавъ собѣ все — о, якъ на при-чудѣ гарно вѣдмальноувавъ! Вѣнь бачивъ высокій цер-ковный вежѣ, що выгнали верхамъ ажъ подѣ саме небо, опѣсля бачивъ цѣло мѣсто, якъ оно будилось, оживля-ло ся ажъ закипѣло гаморомъ, вѣконци приглядавъ ся рѣцѣ, якъ она вылыскувалася проти сонця (а все ще быстра якъ колѣсъ-то) то зѣновъ полямъ, що блищали сѣрѣбными каплями росы. Тамъ въ долѣтнѣмъ кѣнци уллицѣ чути було голосий выкрики правитаня знако-мыхъ, домашня прислуга вставала и поралася коло хаты, а якѣсь лица заглядали дверми до комнаты, пы-таючи присутного при лѣжку про станъ здоровья не-дужого. Павлусъ въ такихъ случаяхъ вѣдновѣдавъ все самъ за себе: «Менѣ подучало, о много получало, дякую тобѣ. Скажи про се татковѣ!»

Поводъ его почавъ томати денный гармидеръ, той прохѣтъ возѣвъ и повозокъ, кроки людей, що вѣш-тались сямъ и тамъ; зѣ того всего хотѣвъ вже разъ заснути або позволити себе дратувати безъ выпочинку. «Фльорцю, чому оно нѣколи не втихне?» пытавъ ея неразъ. «Менѣ выдаеся, что той галасъ уносить мене зѣ собою!»

Та Фльорця выѣла его все вѣгхомирити и по-тѣшити, а за те доступала такои ласки на превелику радѣсть хлопця, що вѣдпочивала на его подушцѣ, по-клаивши на неи голову.

«Фльорцю, ты такъ заспадливо пиклуешь ся мною, позволѣ най я теперь про тебе подѣблю!» — Коли сестричка лежала, хлопчинѣ подѣсували подѣ пле-чѣ другу подушку, щоби мѣтъ трохи снѣдти. Вѣнь на-хиливъ ся часто до неѣ, цѣдувавъ ея, а зѣтхаючи до тыхъ, що коло него сидѣли, розповѣдавъ, яка она втом-лена, якъ цѣлыми ногами переспѣдуе била его ложочки.

Такъ кончивъ ся день, темнота п свѣтло пота-хали, а золотая вода зѣновъ затремѣла на стѣнѣ.

До него прійшло ажъ трехъ поважныхъ лѣка-рѣвъ. Нараджувались про щѣсь на долинѣ, опѣсля выйшли на гору. Въ комнатѣ тихесенько мовѣ макомъ сѣи, а Павлусъ бувъ такъ для нихъ уважающій (вѣнь нѣ словечкомъ про нѣчо не спытавъ ся, коли они го-ворили), що мѣтъ розрѣжнати, чѣй годниакъ тыкае скорпне. Наибольше припавъ ему до серця панъ П. Пенсѣ, що не сѣдавъ била ложочки. Павлусъ чувъ ще давнѣйше, якъ говорили, что той панъ бувъ при его мамѣ, коли сеѣя пригорнула Фльорцю до себе, а опѣ-сля умерла. Теперь пригадывъ собѣ те все и тому по-любивъ того лѣкаря и цѣлкомъ его не лякавъ ся.

Коли першою ночи вѣдѣйшовъ лѣкарь Блембергъ, стали вѣкругъ него змѣняти ся люде, кромѣ Фльорцѣ — она нѣколи не вѣдѣтупала; а зѣновъ якъ бувъ лѣ-каръ П. Пенсѣ, уѣвъ била его ложочка бѣтько, епер-ниѣе головою на руцѣ. Стара панѣ Пипчинъ, що дрѣ-мала въ выгѣдномъ крѣслѣ, змѣнялася часто зѣ панною Токѣе або его тѣткою, а Павлусъ замыкавъ очи зѣ вдоволенемъ и ждавъ безъ порушеня, что стане ся далѣше.

Але сеѣя постать, еперниа головою на долови, такъ часто вертала до комнаты, липшаючысь тымъ такъ довго; она сидѣла такъ спокойно и поважно, что до нѣкого словечкомъ не вѣдѣзуалася, а вже рѣдко коли подѣдила лице, такъ что Павлусъ почавъ слабо сумнѣ-ватись, чи се справдѣ жива истота, а коли запала нѣдѣ вѣнь, глядѣвъ на неѣ зѣ острахомъ.

«Фльорцю!» поспытавъ Павлусъ. «хто се такій?»

«Де, любчику?»

«А онѣ тамъ въ ногахъ ложочки».

«Кромѣ татка, нема тамъ болѣше нѣкого!»

Постать поглянула на него, а вставши, подѣй-нула до ложочки и промовила: «Моя дитинко! не позна-ешь мене?»

Павлусъ поглянувъ їй въ лице и погадавъ, чи справдѣ се его татко? Бо жѣ лице его якѣсь такѣ змѣ-нене, тремѣло, коли ему приглядавъ ся, мабуть тер-пѣло якѣсь болѣ; а коли Павлусъ простягнувъ ручки, щоби обняти за шію ту постать, она недожидючи вѣдвернулася поспѣшно вѣдѣ ложочки и зникла въ дверяхъ.

Павлусъ поглянувъ на Фльору зѣ бѣчимъ сѣр-цемъ, але вѣнь догадувавъ ся, что она ему скаже, то-жѣ застановивъ ея, прикладючи лице до ея устѣ. Дру-гимъ разомъ, коли вѣнь зѣновъ идивлявъ ся въ ту по-стать, що сидѣла при его ложочку, вѣдѣзвѣтъ ся до неѣ: «Дорогий татуно, не сумуй ты такъ надѣ мною! Я справдѣ дуже щасливый!»

Кѣлько разѣвъ бѣтько вѣходивъ до комнаты, вѣнь приступавъ до ложочки, а нахилиючысь надѣ хлопчи-комъ, цѣдувавъ его сѣхорѣе личко. Робивъ се скоро, безъ задержаня ся. Тогдѣ Павлусъ придержувавъ его за шію и повтаривъ зѣвсѣмъ поважно тѣ слова кѣлька разѣвъ. А хочъ часомъ не було бѣтька нѣ въ день нѣ въ ночи вѣнь заодно говорилъ: «Не сумуй такъ надѣ мною! Я справдѣ дуже щасливый!» Тя слова повта-ривъ кожного раѣ, что чѣе си здоровишъ и се мали донести его татковѣ.

Кѣлько разѣвъ золотая вода танцувала по стѣнѣ та кѣлько ночей брудна рѣка плынула до моря ему на перекѣръ, Павлусъ не числивъ нѣколи тай, нѣколи не старавъ ся про те знати.
(Копецъ буде).

Руско-американска народна пѣсня.

XVII.

(Спѣвае ся весело).

Моя жена в старім краю а я ту, Глядав я сой в Америцѣ роботу, Нашов я ей при Маганой*) до майнох. Лем же би мѣ малый пан Бог допомог. Дванад кари я на шихту ладувал, А до того сам на себе вачувал.***) Обернем ся тристо рази в године Ци ме плейт лебо камін не забве. Юп вибила по обѣде година. Юп ся майнер мѣ до дому побира, Не остало у тім бругѣ никакого Окрім Бога а і мене самого. Дванад кари на шихту и ладувал, Пришол домів весело сой танцувал. Принесеш сой кечок нива лебо два, Криво на мя юш позерат гѣздиня: Робте ви сой бурдингоше по кцеде, Шак за мої пенезі не пиеце, Дате ви мѣ погар пива лебо два, Бо я вапи чорни шматѣ райбала.

Записавъ Д. Ванько, Ansonia, Conn.

*) Мѣсточно въ Пенсилваніи, **) Уважавъ.

Рѣжно думали.

Чи то здорово — пытае панѣ въ фармера — що такъ близкѣ мешканя тримаеъ безроги? Та я не знаю, прошу панѣ, вѣдѣновѣдае фар-меръ, але до сего часу вѣсѣ поросята здорові и аніѣ одно ще менѣ не здохло... Въ томъ хлопчинеко зѣ поза хаты Крикнувъ: «Що его пытати? Въ него въ головонцѣ ныпѣ. Уже все перерыли — свѣпѣ. Теперь лишъ му хвостикъ дати, А вѣсѣ «фонѣ» будемо мати...»

ВСЯЧИНА.

Де-що про релігійні віровищі старинних народів.

(Дальше).

Ш. ПЕРВІСТНА РЕЛІГІЯ ІНДУСОВЬ.

В Азії на сході воді Персіа а на полудне воді Хін єсть край, що належить тепер до Англії, а називає ся Індіа. На два тисячі років перед Христом племена арійскі прийшли до півночно-заходних Індій і там оселились над річкою Індусь звідки пішла їх назва Індуси.

Індуси мали звичай співати підчас обрядів гимни (vedas) на честь своїх богів. Ті пісні зібрано в одну книжку, з котрої можна дізнати ся про найстаршу релігію того народу.

Індуси називали своїх богів «devas» (слючий). Все, що блищить ся уважали они за бога і так: небо, зорки, хмари, зв'язди, але передовсім почитали сонце (що називали Індра) і огонь (по їхньому агні).

ИНДРА.

Індра-сонце був могучим королем світа, паном сотворив, що все осявічує і огрівляє. Перебрав вон небо на возі, котрий тигнуть блакитні коні. Той бог кидав громами, дає дощ та розганяє хмари. В Індії лучають ся сильні бурі, то-ж Індусь, коли глядів на таке з'явлення, поясняв собі його по своему. Чорний небозвід уважав вон за скриню, в котрій суть перги води неба, а ті води називав коровами бога сонця-Індри. Коли мала настати буря, то Індусь представляв собі її так, що злий дух Врітра, триголова гадина, зайняв корови, запер їх до чорної печери, звідки чути, як они рычать (се нббй тогдй як гремит). Тогдй бог сонця-Індра сипав ся шукати тих коров, бе булавою в печеру, а з того чути ті удари (се тогдй як громь бе). Блискавицю поясняли собі в той спосіб, що гадина висуває жало.

Вкінці та гадина, той дикий дух мусів піддати ся, печера відмикає ся, а освободжені води спадають на землю. Вкінці і те устало, а побідоносний бог сонця-Індра вказує ся ясний в повнонь блеску.

ОГОНЬ (agni).

Огонь (agni — чинний) уважали Індуси як иншу постать бога сонця. Індусь, коли тер дужо хутко два кусники дерева одно о друге доставав огонь і виображав собі, що той огонь виходить з дерева, а в дерево помітив його дощ, тому уважали, що той огонь походить з неба, бо як розпалили ся ватру, искри перскають в гору немов би бажали повернути до неба. Дальше, огонь почитали ще тому за бога, бо свѣтит в темнотѣ, огрівляє чоловіка, варить страву, словом, огонь єсть добродѣмь і опікуномь дому. Огонь єсть також «внутрішнімь огнемь», душою свѣта а навѣть «сынъ блискавки» мав бути правотцемъ цѣлого людского роду. В той спосіб свѣтло і тепло, жерела всего житя, суть божищами Індусовь.

Навѣть декотрі наші люде мають якійсь пошановокъ до огню, бо збороняють палити на огонь, а так само не вольно бесѣдувати поранихъ слівъ проти сонця, мовлячи: се грѣхъ проти святаго сонечка.

ПОЧЕСТЬ БОГАМЪ.

Коли Індуси старали ся приподобати своимъ богамъ і воддати їмъ приважену почессть, то старали ся чинити те, що бачили на небѣ. Іменно розкладали огонь, а щоб вон горѣв яркіше, лали до него масло, молоко і рідь такого плыну, що бурив ся. Одоля приносили богамъ в жертву: воли, барани, коні, тѣсто, овочѣ. Підчасъ такої жертви зывали богів, співали гимни похвальні гимни.

Бєли Індуси приносили жертви богамъ, то взаємнѣ за те дожидали вонхъ щастя в гараздѣ, бо такъ стоить у нихъ написане: «Ущасливляйте богівъ жертвами, а за те боги ущасливлять васъ. Немов після выторгованов цѣны чинямо вымѣну свлы і мужества, о Індра. Дай менѣ, я дамъ тобі: придбай що для мене, я тобѣ за те придбаю».

ПОЧЕСТЬ ДЛЯ ПОМЕРШИХЪ.

Індуси воддавали також почессть своимъ предкамъ, що стали богами, а почессть сеє єсть мабуть найдавнѣйша зъ усіхъ. У нихъ, в кожній родинѣ, отець приносить щоденно жертву богамъ і предкамъ на огниці, котра не повинна нѣколи выгасати і попри томъ выголошувать молитвы. Зъ тої то причини у Індусовъ отець єсть одночасно священникомъ і паномъ.

(Дальше буде.)

КОНФІСКАТА ВЪ АВСТРІИ.

В 1900 р. було в Австрії 5202 конфіскації, газетъ, брошуръ, книжокъ і т. и. а то: за такъ зване підбурюванє 1140, за заохочуванє до неприязньхъ кроківъ супротивъ народностей і товариствъ релігійныхъ 974, за злочинъ противъ публичного безпеченства 406, за обиду цѣсаря 489, за обиду церкви або релігійного товариства 405, за головну зраду 512, за публичне зогидженє 304, за высмѣванє институцій супружества, родини або захвалюванє гдєякихъ чинівъ забороненыхъ законами 301, за злочинъ противъ релігії 100, за публичну соблазнъ 207, за обиду заприязненыхъ зъ монархомъ володѣтелѣвъ або державъ 135, за рѣшнй иншй провини 198, а за передрукъ сконфіскованыхъ публикацій 201. Се зове ся австрійска свобода преси... Сконфіскують і знущати все, що рядови не наручне і немиле.

ВЗРѢСТЬ НАСЕЛЕНЯ ЗЕМЛѢ.

Тому сто лѣтъ Европа числила 174 міліонівъ мешканцівъ, а теперъ числить 392 міліони.

Франція в 1801 р. числила 33 міл., а в 1901 р. лишъ 38 міл.

Англія в 1801 р. числила 16 міл., а теперъ 41 міл.

Нѣмеччина в 1801 р. числила 25 міл., а теперъ 56 міл.

Австро Угорщина в 1801 р. числила 25 міл., а теперъ 45 міл.

Италія в 1801 р. числила 17 міл., а теперъ 32 міл.

Росія в 1801 р. числила 36 міл., а теперъ 115 міл.

Сполучені Держави в 1801 р. числила ледви 5 міл., а теперъ 76 міл.

Хини (Чини) в 100 лѣтъ по Рождествѣ Христовѣмъ числила 59 міл. мешканцівъ; в 1801 р. около 340 міл., а теперъ числить около 400 міл.

Въ свѣтѣ не ті народи мють перевагу, котрыхъ є болѣше, але ті, котрі суть болѣше культурні, поступові, учені, підприємчиві, ошадні, працьовиті і богаті.

КРАЙ ДАРМОВДѢВЪ.

Данскій ученій д-ръ Мортенсенъ відкривъ тамтого року недалеко побережа сіамского острова Койчангъ, на котромъ тамошні мешканці ходять голі, бо не потребують одежі задля горяча, тай не знають о жадныхъ грошахъ, бо і на що-жъ они їмъ здали бы ся. Працьовати не потребують, бо повно рѣчныхъ овочівъ на деревахъ, рибу в водѣ, тай дичини є д-сьте. Рижъ росте дико. Найгѣрша бѣда для людей та, що тамъ єсть богато всякихъ мурашокъ, комарівъ і другої нечистоти.

ЯКІ ДНЕСЬ СУТЬ КОРАБЛѢ ВОЕННІ?

Англіійскій «Маджестікъ» єсть вооружений 54 канонами, котрі представляють вартість 16½ міліона марокъ; зъ тихъ єсть 4 канони, кожда вартості 1 міл. марокъ. За одну минуту потрафлять выстрѣлити 2684 килограмовъ пороку; єсть кулѣ вавужі по 1 центнарви, а кожда коштує 280 марокъ. Цѣлий той корабель военный представляє вартість 50 міл. марокъ!

ОДИНОКІЙ ПРАВИЛИЙ РОСІЙСКІЙ СОРТОВАНИЙ

Чай САМОВАРЪ.

Спробувать сюда просто черезъ Сибирь і продать только въ готовыхъ запечатанныхъ пакетахъ для охороны любительхъ доброго чаю передъ фальшиваньемъ або продажемъ не стоящихъ нѣчого мѣшанинъ.

Цѣна 60 центовъ фунтъ. Цѣна \$1.00 фунтъ.

П. А. Левинъ, 341 E. 10th Str. NEW YORK CITY.

Ба-а-а, а се що?

В Нью Йорку вырабатываютъ Русины дужо добрый а таинный сигара. Русины и всѣ рускі бизнесмены замовляйте у свого, а не жидовске дранте, що нѣчого не варта. Пишѣть на адресу: John Parylak & Co. 406 E. 72 Str., New York City.

С. М. НАТНАВАУ,

агентъ водъ огневой асекураційной компаніи. Колетусъ такожъ грошъ за репутъ. Має два дома до ренти на Race str., три дома на продаж на Hill str., дома до мешканца або на продаж на Blakey, Olyphant, Pa. Цѣна дуже низька.

Читайте

„Свободу“!

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

Посылає грошѣ до края впроту 14 днѣвъ.

Продає шифарты такъ тано якъ і компанія въ Нью Йорку.

Продає тибетскі водѣвѣ до Нью Йорку.

Продає правдиву крѣвѣу палюку и вино.

Має родсѣял (wholesale) на всѣ американы трунки.

Задарно потерає всѣхъ наперы і дає раду, бо єсть.

Нотаръ публичный, чоловѣкъ рѣдкий и честный.

М. БОСАК, Jones Str. OLYPHANT, Pa.

Що вы почуваете?

Мы вынашли новый способъ, котрымъ лѣчимъ всѣхъ глухихъ людей, кроме тихъ, що родились таими и нумѣ въ лоловъ водѣ рату. Порада за дорою. Можете вывѣстити ся дома за таї грошъ.

Dr. DALTON'S AURAL INSTITUTE, 596 LaSalle Ave., CHICAGO, ILL.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кожный Русскій маючий яку небудь потребу въ Нью Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готеля, бо тутъ дѣстане найаудоровшій и найташны напѣтки всякого рода и вараду, де найлучше кушати шифарты.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довольствѣ практика дала ему способѣсть стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчать успѣшно всякого рода хороби. Має такожъ свою власну аптеку, въ котрій выроблюють ся дужо добры і помѣщны лѣкарства.

Размовити ся по руски, литовски, польски и по англійски. — На цѣлой околиці знають добре Шлюпаса.

Якъ свѣжого мяса схочешъ въ вечерѣ, въ полудне, чи зрана, То достанешъ тано й добре. Всегда въ Акима Кирпана; Вонъ бучеръ тано гарну має, й весь OLYPHANT его знає.

РУСКІЙ КРАВЕЦЪ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравецъ

ПЕТРО КУЗМИЧЪ,

146 Lincoln str.

Робитъ водъ всѣмъ убрания мужескыя складно и дешево.

Хто у него имовитъ убрание, нѣколи того не пожалує.

PATENTS

promptly procured, ON NO FEE. Send model, sketch or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patents and Trade-Marks." Patent terms over offered to inventors. PATENT LAWYERS OF AMERICAN PRACITIONERS. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges.

C. A. SNOW & CO. PATENT LAWYERS, Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

Dr. F. J. Meek

Д-рѣ МИКОЛАЙЧИКЪ. Cor. Shamokin and Chesnut str.

Одинокій лѣкаръ-славянскій на цѣлѣ мѣсто. Лѣчать всякі недуги совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особенно незрѣванный лѣкаръ въ справахъ ложничихъ. Говоритъ по англійски, руски и польски. Горячо поручаємо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ.

ЧИ НЕ ЗНАЄТЕ, ЩО

Семанъ Матренко

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

— має —

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

готель и галю на забавы на River str., въ ОЛИФАНТЪ?

Гавриэль Малаянцъ

Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ, горѣвки и лѣкеры найлѣпшого гатунку.

Братя! замовляйте у свого!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, НА.

Юрія Хилыка.

Хто хоче мати добре и красне убранє, а ще до того за таї грошѣ, то най йде купувати до Ю. Хилыка, но най не забуде взяти і грошей зъ собою, бо тамъ усе cash.

Продає вонъ такожъ „шифарты“ и посылаетъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Йдѣть до старого знакомого!

Юліанъ Копилянскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI) 424 Shamokin str. ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салонъ рускій. — Найлучшій напѣтки можна ту достати, якъ: пиво на пѣлянки и бутельки, вина розманога гатунку, горѣвки досконалы, цигара дужо добры.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.

Спѣшѣть Братя Русины до свого брагчика Юлька.